

Pokyny k zasílání vzorků pro histopatologické a cytopatologické vyšetření

Odebranou tkáň umístěte do odběrové nádoby naplněné roztokem formaldehydu (zásobní roztok 35% naředěný v poměru 1:9 vodou). Objem fixační tekutiny musí několikanásobně převyšovat objem zasílaného vzorku (minimálně 1:5). Pokud se jedná o větší masu, je vhodné ji podélně naříznout, aby byla tkáň dostatečně zafixována. Velkou masu (např. celá slezina, velký nádor mléčné žlázy) je možné ponechat dva až pět dní fixovat ve velkém množství formalínu (např. ve sklenici o objemu 5 l) a poté zaslat v silnostěnném plastovém sáčku, zabalenou do gázy napuštěné formalínem s pouze minimálním množstvím formalínu v sáčku. Odběrovou nádobku se vzorkem před vložením do bublinkové obálky či krabice navíc prosím pečlivě uzavřete do plastového sáčku či fólie a stejně tak i přiloženou žádanku, aby nedošlo k poškození žádanky při vylití fixační tekutiny během přepravy. Žádanky jsou pak nečitelné.

V případě zasílání vzorků v období mrazů je vhodné přidat do fixačního roztoku také ethanol, který zabrání případnému zmrznutí vzorků (každoročně máme několik případů, kdy byly vzorky poškozeny mrazem během přepravy - toto riziko hrozí především u drobných biopsií v eppendorfkách). Doporučený poměr je 1:9, tedy 1 díl ethanolu na 9 dílů roztoku formalínu.

Prosíme, nepoužívejte odběrové nádoby s úzkým hrdlem, tkáň pak nelze vyjmout a odběrovka se musí rozbít kladivem či rozřezat pilou, což zabírá čas a může poškodit zaslaný vzorek.

Každá odběrovka musí být popsána jménem majitele. Pokud zasíláte více vzorků od více pacientů v jedné zásilce, je označení jednotlivých nádobek naprostou nezbytností, stejně tak pokud zasíláte více vzorků (lokalizací) od jednoho pacienta.

Prosíme o pečlivé vyplňování žádanek. Na žádanku vždy dávejte razítko, či tiskacími písmeny napsaný název kliniky. Ideální je předepsat název vašeho pracoviště na žádanku ve formátu word (ke stažení na našem webu). Stává se, že je žádanka podepsána nečitelným podpisem a může pak snadno dojít k záměně vzorků, či zaslání výsledků na jiné pracoviště. Při pravidelném zasílání vzorků není třeba vyplňovat fakturační údaje (IČ, DIČ), pokud nedošlo k jejich změně.

Na žádanky uvádějte všechny důležité klinické informace, díky kterým můžeme nálezy adekvátně interpretovat. Mezi klíčové informace patří např. plemeno pacienta, věk a pohlaví (plemenné a jiné predispozice a s tím spojená prognosa), historie onkologického onemocnění, souběžná onemocnění, zahraniční původ atd. V případě kostních biopsií (amputované prsty, končetiny atd.) mám zašlete e-mailem také RTG snímek. Případná fotodokumentace případu zasláná e-mailem je také vždy přínosem.

Označená podložní skla s cytologickým nátěrem zasílejte v ochranných plastových obalech v bublinkové obálce. Na skle prosím označte stranu s aspirátem. Cytologické preparáty nesmí přijít do styku s formalínem či formalínovými parami. Zasíláte-li současně vzorek ve formalínu a cytologické preparáty, tyto musí být hermeticky uzavřeny ve vhodném obalu. K cytologickému vyšetření nikdy

nezasílejte tekutiny (efuse, moč atd.), odebranou tekutinu je vždy nutné rozetřít na podložní sklo jako klasickou cytologii – dle charakteru tekutiny je často nutné natřít na sklo sediment po centrifugaci.

Zásilky zasílejte na adresu:

Novopath s.r.o.
Vrchlického 230
533 45 Čeperka

Lze využít i bezplatného svozu s distributory léčiv (Samohýl, Noviko). Pro informace o možnostech bezplatného svozu prosím kontaktujte svého obchodního zástupce. V případě zasílání českou poštou využijte službu D+1, u klasických doporučených zásilek je délka přepravy i týden. Máte-li akutního pacienta, využijte raději kurýrní služby (PPL, DHL, We-Do, atd.) s garantovaným doručením do druhého dne - urychlení dopravy je nejlepší způsob, jak zkrátit čekací dobu na výsledek.

U kožních biopsií je vždy vhodné zasílat více bioptátů z různých míst, jsou-li léze celotělové nebo se vyskytují ve více lokalizacích. Bude-li však nutné zachovat informaci o lokalizaci, musíme umístit bioptáty zvlášť do bločků a počet zpoplatněných bločků tedy bude odpovídat počtu lokalizací. Pokud není nutné zachovat informaci o místě odběru (předpokládaná příčina lézí je shodná), je možné umístit všechny bioptáty do jednoho bločku za základní cenu (jedná se o jednu lokalizaci = kůže). Na předpokládanou cenu vyšetření se můžete také předem informovat přes e-mail nebo telefonicky.

Kožní bioptáty z jedné nebo více lézí posílejte vždy minimálně dva až tři, bioptáty odebírejte z centra léze i z okrajů.

Podrobnější informace o odběru vzorků včetně videozáznamu zachycujícího správný postup při odběru cytologických vzorků naleznete na webové adrese: <http://www.ladislavnovotny.cz/odber-vzorku.html>

Cytologie odečítáme obvykle do 24 hodin od doručení vzorků, histologie do 2-5 pracovních dní (s výjimkou kostních bioptátů), histochemie trvá 7-10 pracovních dní, imunohistochemie *in house* cca 5-7 pracovních dní, imunohistochemie zahraniční 7-14 pracovních dní, PCR mutace v c-kit genu 3-4 týdny.

Všechny ceny navrhovaných speciálních vyšetření (imunohistologie, histochemie) jsou vždy uvedeny v e-mailu s původním nálezem pod čarou.

Poznámky k účtování:

Každá další léze/lokalizace od téhož pacienta je účtována za sníženou cenu (položka v ceníku „další léze od téhož pacienta“). Jedná se např. o případ, kdy posíláte k vyšetření nádor mléčné žlázy a kožní novotvar od jednoho pacienta, nebo bioptát jater a bioptát sleziny.

Je-li léze rozsáhlá – např. celá amputovaná končetina, resekát střeva atd., je nutné počítat s větším počtem bločků, které jsou zpoplatněny (položka v ceníku „další bloček z téže léze“). Obvykle se jedná o dva bločky (v jednom preparátu je léze, ve druhém okraje resekce atp.). U rozsáhlých lézí je tedy nutno počítat s bločkem navíc.